

Скъпи приятели, уважаеми колеги,

Предполагам, че разбирате колко дълбоко съжалявам, че служебните ми задължения отново не ми дават възможност да се присъединя към вас, особено днес, когато се чества един знаменателен не само за катедрата, а и за Техническия Университет, юбилей – 30 години от създаването на катедра "Програмиране и използване на изчислителни системи" (сега "Програмиране и компютърни технологии"). Тридесет години живот заслужават да се отбележат подобаващо. Тридесет години отбелязват натрупани знания и опит, зрялост в действията, вяра в собствените сили и заедно с това са време за поглед напред, за очертаване на нови перспективи и търсене на нови предизвикателства. На много от нас децата са прекарали вече тази възраст и ще се съгласите с мен, че тя е преломна, изведнъж разбираш, че децата не са вече деца. И може би тогава започваш все по-често да се връщаш към спомените за тяхното детство, за тяхното прохождение, за раждането им. Във всеки случай при мен е точно така, когато си мисля за нашата катедра.

Формалната дата на рождението на катедрата е добре известна – 1 Април 1984. Не мога да забравя мига, когато получих заповедта на бюрото си – помолих никой да не ме безпокои и около час си мислех за нейната значимост, за промяната, която носи в себе си, но най-вече за новите предизвикателства, които очертава този инак сух текст. Но в онзи момент си мислех и за нещо друго, което беше останало скрито за всички, дори и най-близките до мен – за зачеването и подготовката на раждането и мисля, че ще ви бъде интересно, ако с няколко думи ви върна в онези години. Може сега да звучи невероятно, но всичко започна в една късна септемврийска вечер на есента на 1978 година, когато забележителният ръководител и човек проф. Начо Начев, тогава Ректор на ВМЕИ, ме покани на разговор в неговия кабинет. Разбирайки ясно необходимостта и значимостта на бързото и широко внедряване на информационните технологии във всички аспекти на учебната и научно-изследователска работа, той очерта пред мен виждането си как това би могло да стане в най-голямото висше техническо училище в България като пример и за останалите висши учебни заведения. Идеята

беше да се започне от базата - напълно да се обнови, модернизира и насити със съвременна техника Учебният изчислителен център (УИЦ), като се превърне от звено с локално значение в мощен институтски център за осигуряване с изчислителни мощности на учебната работа във всички факултети, административната дейност, както и внедряване на най-модерните за времето си средства за автоматизация на инженерния труд. Като следваща стъпка беше поставена задачата да се мисли в перспектива за превръщането на УИЦ в комплекс за учебна и научно-изследователска работа с ранг на факултет и възможното създаване към него на ново учебно-научно звено (катедра). С назначаването ми малко по-късно като Директор на УИЦ започна осъществяването на тази идея. Повечето от вас като свидетели и участници в този процес сигурно си спомнят за ентузиазма, всеотдаването, бих казал даже еуфорията, която ни беше обхванала през следващите 2-3 години, да се изгради новия УИЦ, който беше открит през 1980 г. Развитието му продължи с бързи темпове през следващите 2-3 години: оборудваха се и пуснаха в действие локални изчислителни центрове за масово обучение с персонални компютри и обучение и научно-изследователска работа в областта на системи за автоматизация на инженерния труд. Заедно с новите мини машини в Главния (вече) УИЦ това бяха уникални за времето си и за страната ни нововъведения в използването на информационни технологии. Времето беше назряло за окончателното изпълнение на първоначалната идея да се даде пълен учебно-научен статут на това ново за структурата на ВМЕИ звено, а това съвсем естествено водеше до създаването на нова катедра в рамките на Учебен изчислителен комплекс (УИК). За това съществуваха и достатъчно организационни предпоставки - само да припомним една от тях - меко казано, особените отношения между катедра "Изчислителна техника" и "Центъра по приложна математика" по въпросите за обучението по изчислителна техника във всички факултети. Оставаше да се измисли името на новата катедра - след дълги обсъждания на различни варианти с проф. Христо Христов (тогава доцент и Декан на Факултета по Радиоелектроника) се прие името "ПИИС", което стана толкова популярно в следващите години. Така дойде и 1 Април 1984 г.

Новата катедра бързо се наложи в живота на университета. Тези от вас, които са свидетели на този процес от самото начало, помнят, че това място се утвърждаваше на базата на винаги нещо ново. Скоро съставът на катедрата стана 35 души от катедра "Изчислителна техника", ЦПМ и специалисти от УИК, за които се обявиха конкурси за научни сътрудници, които по-късно се трансформираха в преподаватели. Макар че започнахме само с двама хабилизирани, още от начало се обърна внимание на кадровото развитие и всеки член на катедрата получи пътната си карта за израстване в академичната йерархия. Е, не всичко се разви точно във времето, но във всеки случай това създаде необходимата атмосфера, за да се гордеем сега с качествения състав на катедрата. Ние станахме катедрата, която единствена пое отговорността за масова подготовка на учителите от средното образование за използване на компютрите в учебния процес. На тази основа нашият колега гл. ас. Михаил Драганов стана по-късно Директор на съответната дирекция в Министерството на Науката и образованието. Нашата катедра, заедно с ЦАИТ оказваше непосредствена помощ на водещи предприятия в България по доставка, развитие и внедряване на системи за автоматизация в реалното производство. Ние станахме една от водещите катедри с водещо и активно участие в редица международни научни и научно-приложни проекти по линия на ЮНЕСКО и UNPD на стойност милиони долари. УИК стана пример за останалите висши учебни заведения в България и много от тях се помъчиха да ни последват в рамките на новообразувания Национален съвет. Да не говорим, че УИК с катедрата през тези години стана витрината на университета при посещение на гости и делегации от страната и чужбина. Естествено, това беше невъзможно без близкото и лично внимание на всички ректори на университета след проф. Начев, на тяхната подкрепа това звено да се развива в първоначално начертаната насока. Лично за мен, повярвайте ми, където и да съм бил, какъвто и да съм станал, винаги съм считал и продължавам да считам тези години за моите най-ползотворни, най-значими, най-успешни и никога няма да ги забравя.

Сега, когато се радваме и гордеем с нашето минало, не можем да забравим, че с течение на годините тези постижения

и успехи се утвърждаваха и развиваха благодарение на усилията, учебната и научната работа, ентузиазма и отговорността на всички членове на катедрата. Признателност и дълбока благодарност трябва да отдадем на ръководителите на катедрата след 1992 г. проф. Иван Момчев, проф. Стоян Малешков, проф. Гочо Гочев и проф. Мариана Горанова за тяхната всеотдайност, за мъдрото им ръководство, за налагането на катедрата в живота на Техническия университет, за запазването и въздигането на нейния дух. Пожелавам този дух да се предава от поколение на поколение членове на катедрата и винаги да се говори за нея като една от най-успешните катедри в университета.

Бъдете здрави, вие и вашите семейства, чувствайте катедрата като свой дом, милейте за нея и осигурете нейното прекрасно бъдеще! Желая ви го от сърце!

С обич и уважение,
Проф. д-р Денчо Батанов